

CALEA FERATĂ DIN MOLDOVA

Scrisoare către management și cei însărcinați cu Guvernarea

HELPING YOU THRIVE IN A CHANGING WORLD

Conținut

ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI ANILOR PRECEDENȚI

- 1.1. Guvernanța corporativă
- 1.2. Sistemul informațional
- 1.3. Valoarea recuperabilă a imobilizărilor corporale
- 1.4. Politica de creditare a clienților și evaluarea clienților incerți
- 1.4.1. Cerințele IFRS 9 "Instrumente financiare" privind reducerile pentru pierderi așteptate privind creanțele comerciale
- 1.5. Recunoașterea veniturilor
- 1.6. Părți afiliate

Introducere

Stimați Domni,

Obiectivul auditului a fost acela de a efectua teste și proceduri în scop de a exprima pentru anul încheiat la 31 decembrie 2021 o opinie cu privire la situațiile financiare individuale ale Î.S. "Calea Ferată din Moldova" (în continuare "Întreprinderea") și a inclus evaluarea acelor controale interne relevante pentru auditul nostru, pentru a obține o asigurare rezonabilă că situațiile financiare nu conțin denaturări semnificative.

Auditul nostru nu a fost conceput în scopul de a exprima o opinie cu privire la eficacitatea controalelor interne ori pentru identificarea tuturor deficiențelor semnificative existente, precum și alte deficiențe care ar trebui comunicate pentru a atrage atenția conducerii, conform ISA 265 "Comunicarea deficiențelor în controlul intern către persoanele responsabile cu guvernanta și către conducere". Prin urmare, auditul nostru nu identifică, de obicei, toate aspectele de această natură care v-ar putea interesa și ar fi inadecvat să se concluzioneze că astfel de probleme nu ar exista.

O deficiență semnificativă în cadrul controlului intern se definește ca fiind o deficiență sau o combinație de deficiențe de control intern care, conform raționamentului profesional al auditorului, este suficient de importantă pentru a atrage atenția persoanelor responsabile cu guvernanta.

Alte deficiențe se definesc ca deficiențe care nu sunt semnificative, dar care pot fi suficiente de importante pentru a atrage atenția conducerii asupra lor.

Pe parcursul auditului nostru privind Î.S. "Calea Ferată din Moldova" pentru anul încheiat la 31 decembrie 2021, nu am identificat deficiente. Concomitent, referitor la deficiențele identificate pe parcursul anilor precedenți, dorim să menționăm ca acestea în mare parte au fost înlăturate până în prezent, cu excepția acelor deficiențe care sunt indicate în continuare și pentru care a fost menționat statutul la momentul.

Cu considerație,

MOORE STEPHENS KSC
Chișinău, 19 Ianuarie 2024

Vasile Benderschi, Auditor certificat
Certificat AIF nr. 000121 din 8 Februarie 2008

CLASIFICARE DEFICIENȚE

Prioritate înaltă:

Aceste riscuri sunt semnificative pentru Întreprindere, astfel încât aceasta necesită atenția imediată din partea conducerii pentru a determina orice efecte până în prezent, un program agreat pentru o rezoluție promptă și asigurarea ca acestea nu vor reapărea în viitor.

Prioritate medie:

Aceste riscuri nu necesită o atenție imediată, dar trebuie gestionate în timp util. În plus, se referă la activități care (în prezent) nu sunt materiale dar pot deveni materiale în momentul în care aceste activități se dezvoltă.

Prioritate mică:

Atunci când există o deficiență, dar există un control compensatoriu care, deși nu este perfect, furnizează un grad de asigurare ca o pierdere materială nu va avea loc.

Cu considerație

MOORE STEPHENS KSC

Certificat AIF nr. 000151 din 8 Februarie 2024

Valabil pentru activitatea de audit financiar

Chisinau, 18 Ianuarie 2024

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI ANILOR PRECEDENȚI

Prioritate medie

1.1. Guvernanța corporativă

Observație :

Aplicarea unor practici de guvernanță solide și a unor controale interne robuste este esențială pentru reducerea riscurilor cu care se confruntă Entitățile în condiții normale și, mai ales, în perioadele de criză. Soliditatea guvernanței Consiliului de Administrare și a Comitetului de Audit reprezintă un motor esențial al depășirii unei crize. Conform Legii 271/2017 din 15.12.2017 entitățile de interes public sunt obligate să constituie comitetul de audit, cu toate acestea, din revizuirea structurii organizatorice ale Î.S. Calea Ferată din Moldova s-a identificat faptul că nu este constituit un Comitet de audit.

Riscuri și consecințe :

- Asigurarea unei bune Guvernanțe Corporative și a unei gestiuni eficiente a riscurilor efective și prudente.
- Conformitatea cu legislația ce reglementează activitatea entităților de interes public

Recomandări:

- Crearea Comitetului de audit și realizarea atribuțiilor conform art. 44 din Legea 271/2017
- Conform celor mai bune practici internaționale funcțiile Comisiei de Cenzori sunt preluate de către Comitetul de Audit și Comisia de Cenzori este dizolvată

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

Prioritate medie

1.2. Sistemul informațional

Observație :

La momentul actual Întreprinderea utilizează mai multe softuri pentru ținerea evidenței contabile, care au fost dezvoltate intern sau parțial intern, ulterior datele din diverse softuri sunt integrate în 1C "Contabilitate" prin note contabile totalizatoare. O astfel de abordare conduce la dublarea volumului de lucru prin reintroducerea aceluiași date în mai multe sisteme.

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

Riscuri și consecințe :

- Conducerea Entității nu are o imagine clară privind operațiunile Entității la orice moment necesar;

Recomandări:

- Revizuirea structurii tehnologiilor informaționale;
- Examinarea posibilității integrării sistemelor contabile și operaționale;
- Examinarea tuturor tipurilor de rapoarte realizate de către angajați în baza datelor electronice;
- Analiza proceselor de business și aprobări realizate în cadrul entității și introducerea fluxurilor de revizuire și aprobări în cadrul sistemului;
- Stabilirea standardelor tipizate pentru a fi extrase din sistem:
 - Vechime creanțe la nivel de factură și client;
 - Vechimea datoriiilor la nivel de factură și furnizor;
 - Vechimea stocurilor (cu eliminarea mișcărilor interne între Locații);
 - Situația clienților în litigiu cu sumele expuse și data următoarei ședințe.

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

1.3. Valoarea recuperabilă a imobilizărilor corporale

Observație :

Pe parcursul desfășurării misiunii noastre de audit am identificat că unele mijloace fixe folosite de întreprindere sunt cu o durată lungă de utilizare ceea ce creează dificultăți în atingerea obiectivelor entității.

Durata de funcționare utilă a imobilizărilor corporale este stabilită la un nivel nerezonabil, corespunzător sunt utilizate active depreciate complet.

Suplimentar, am identificat că, la sfârșitul exercitiului, întreprinderea nu a evaluat existența unor indicatori care pot conduce la o potențială depreciere a imobilizărilor corporale, acești indicatori pot include daune fizice, uzura morală, modificări ale condițiilor de piață, efectul de hiperinflație conform IAS 29 "Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste" sau alți factori care sugerează că este posibil că valoarea contabilă să nu fie recuperabilă.

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

Riscuri și consecințe :

- Valoarea imobilizărilor corporale poate să nu fie reflectată cu acuratețe în situațiile financiare sau anumite grupe pot fi supraevaluate în situațiile financiare;
- Nerespectarea standardelor de raportare. O astfel de estimare este necesară pentru pregătirea situațiilor financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IAS 16 "Imobilizări corporale" și IAS 36 "Deprecierea Activelor").

Recomandări:

Conform IAS 16 "Imobilizări corporale" se recomandă efectuarea reevaluărilor la existența indicatorilor de depreciere semnificativă astfel încât valoarea contabilă a activului să nu difere semnificativ de valoarea sa justă.

Implementarea unui sistem care ar permite managementului să facă o evaluare a valorii recuperabile a imobilizărilor corporale. Următorii pași pot fi luați în considerare:

- Revizuirea factorilor operaționali din cadrul Entității și evaluarea existenței modificărilor comparativ cu perioada de raportare precedentă (schimbarea în indicatorii de profitabilitate, utilizarea activelor etc.);
- Revizuirea factorilor de mediu în care operează întreprinderea și evaluarea existenței modificărilor comparativ cu perioada de raportare precedentă (factori financiari precum rata dobânzii, factori tehnologici cum ar fi noi tehnologii disponibile și prețul de înlocuire).

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

1.4. Politica de creditare a clienților și evaluarea clienților incerti

Observație :

Nu există o politică adecvată de creditare a clienților implementată în întreprindere.

Corеспunzător întreprinderea are înregistrate:

În 2017: creanțe cu o vechime mai mare de 3 ani în sumă de MDL 19 mln și cu o vechime între 1 și 3 ani în sumă de MDL 29 mln.

În 2018: creanțe cu o vechime mai mare de 3 ani în sumă de MDL 55 mln și cu o vechime între 1 și 3 ani în sumă de MDL 15 mln.

În 2019: creanțe cu o vechime mai mare de 3 ani în sumă de MDL 62 mln și cu o vechime între 1 și 3 ani în sumă de MDL 8 mln.

În 2020: creanțe cu o vechime mai mare de 3 ani în sumă de MDL 669,596 și cu o vechime între 1 și 3 ani în sumă de MDL 67 mln.

În 2021: creanțe cu o vechime mai mare de 3 ani în sumă de MDL 65,949,743 și cu o vechime între 1 și 3 ani în sumă de MDL 10 mln.

Totodată nu este efectuată o evaluarea a clienților incerti încât să fie făcute înregistrări contabile aferente (provizion pentru clienții incerti)

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

Riscuri și consecințe :

Plățile primite cu întârziere duc la dificultăți în administrarea capitalului circulant al Entității, deficit de numerar în momentul plăților către furnizori;

De asemenea fără o evaluarea a clienților incerti și fără înregistrarea unui provizion:

- Creanțele entității sunt supra evaluate;

- Deciziile cu privire la capitalul circulant ar putea determina un alt efect decât cel scontat.

Recomandări:

Implementarea unei politici de creditare și încasare transparentă a clienților. Următoarele aspecte pot fi relevante:

- Procedura de urmărire trebuie să fie formală și menținută sub forma de evidență. Această evidență poate fi relevantă factorului de luare a deciziilor.

- De asemenea o listă cu clienții incerti sau cu clasificarea clienților poate fi pregătită în cadrul entității

A: Clasa A fără întârziere

B: Clasa B 1 lună întârziere

C: Clasa C 3 luni întârziere

D: Clasa D mai mult de 3 luni.

Se poate ține cont de recomandările sus menționate pentru a se determina provizionul pentru creanțe.

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

Prioritate înaltă

1.4. Politica de creditare a clienților și evaluarea clienților incerti

1.4.1. Cerințele IFRS 9 "Instrumente financiare" privind reducerile pentru pierderi așteptate privind creanțele comerciale

Observație :

Odată cu trecerea la IFRS 9 "Instrumente financiare", apare noțiunea de "reduceri pentru pierderi așteptate", astfel, reducerile pentru pierderi sunt recunoscute nu la momentul apariției dovezilor de depreciere ci la momentul recunoașterii activului.

Din revizuirea procedurilor și metodologiei interne privind reducerile pentru pierderi așteptate, întreprinderea nu recunoaște reducerile pentru pierderi așteptate la creanțele comerciale deținute. Având în vedere și cele mai bune practici internaționale, precum și practica companiilor locale aceste active urmează a fi depreciate conform cerințelor IFRS 9 "Instrumente financiare".

Riscuri și consecințe :

- Recunoașterea insuficientă a reducerilor pentru pierderi așteptate aferente tuturor creanțelor comerciale ale entității.

Recomandări:

- Având în vedere și cele mai bune practici internaționale, precum și practica companiilor locale aceste creanțe comerciale urmează a fi depreciate conform cerințelor IFRS 9 "Instrumente financiare", după cum urmează:

Bucket	DPD	PD
1	0-30 days	2%
2	31-90 days	3%
3	91-180 days	20%
4	181-360 days	50%
5	> 360 days	100%

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

1.5. Venituri

Observație :

Întreprinderea a înregistrat pentru anul financiar încheiat la 31 decembrie 2021 venituri în sumă de MDL 535 mln. În corespundere cu IFRS 15 "Venituri din contractele cu clienții" criteriile de recunoaștere a veniturilor din activități curente și anume:

- Când există probabilitatea ca Entitățile îi vor reveni în viitor anumite beneficii;
- Când aceste beneficii pot fi evaluate.

Sistemul de control intern ce determină recunoașterea veniturilor nu permite recunoașterea veniturilor în corespundere cu beneficiile viitoare.

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

Riscuri și consecințe :

- Veniturile raportate în situațiile financiare pot fi incomplete
- Activele entității ar putea fi subevaluate
- Interpretarea eronată a performanțelor entității

Recomandări:

Implementarea controalelor interne:

Elaborarea și punerea în aplicare a unor controale interne solide asupra procesului de recunoaștere a veniturilor. Acest lucru ar trebui să includă controale asupra sistemelor care calculează veniturile. Asigurați-vă că există mecanisme de verificare și echilibrare pentru a valida acuratețea și caracterul complet al calculelor veniturilor.

Îmbunătățirea controalelor sistemului:

Colaborați cu departamentul IT pentru a consolida controalele asupra sistemului responsabil cu calcularea veniturilor. Implementați controale de acces, controale ale versiunilor și proceduri de gestionare a modificărilor pentru a proteja integritatea sistemului.

1. ASPECTE IDENTIFICATE PE PARCURSUL AUDITULUI

1.6. Părți afiliate

Observație :

Pe parcursul desfășurării misiunii noastre de audit am identificat că întreprinderea nu are un sistem prin care sunt identificate și contabilizate tranzacțiile cu părțile afiliate. Conducerea ar trebui să implementeze un sistem prin care se realizează proceduri relevante cum ar fi "Know Your Client", atunci când apar noi clienți / furnizori pentru a exclude riscul de a avea relații preferențiale.

Răspunsul conducerii:

Managementul va lua cunoștință cu recomandarea propusă.

Riscuri și consecințe :

Faptul că există tranzacții cu părțile legate care nu sunt prezentate în situațiile financiare ar putea expune întreprinderea la concentrării a riscului de credit sau la ne-asigurarea realizării tranzacțiilor la preț de piață.

Recomandări:

Punerea în aplicare a unui sistem care ar permite identificarea tranzacțiilor cu părțile legate:

(a) Obținerea declarațiilor scrise din partea angajaților cheie (personal care are influență în luarea deciziilor referitor la implicarea acestora (cum ar fi deținerea acțiunilor sau posturilor manageriale la fel și alte influențe sau interese care le dețin în entitățile cu care întreprinderea are relații comerciale;

(b) Revizuirea politicii de preț primită de la furnizori contra prețurilor de piață. Identificarea și raportarea prețurilor anormale;

Asigurarea că tranzacțiile și soldurile părților legate sunt păstrate în conturi separate și că dezvăluirea suficientă se face în notele din situațiile financiare în conformitate cu IAS 24 "Prezentarea informațiilor privind părți afiliate".

Prioritate medie